

Hyvinvointialueen johtajan viran perustaminen, kelpoisuusehtojen määrittely sekä aukijulistaminen

VATE 25.02.2022 § 27
558/00.02.17/2022

Valmistelija

Hyvinvointialueista annetun lain 45 §:n mukaan hyvinvointialuejohtajan valitsee aluevaltuusto. Hyvinvointialuejohtaja voidaan valita joko toistaiseksi tai määräajaksi ja hän on virkasuhteessa hyvinvointialueeseen. Jos hyvinvointialuejohtajan vaalissa kukaan ei ole saanut yli puolta annetuista äänistä, toimitetaan uusi vaali kahden eniten ääniä saaneen välillä. Tässä vaalissa eniten ääniä saanut tulee valituksi.

Hyvinvointialueista annetun lain 46 §:n mukaan Hyvinvointialueen ja hyvinvointialuejohtajan on tehtävä johtajasopimus, jossa sovitaan hyvinvointialueen johtamisen edellytyksistä. Johtajasopimuksen hyväksyy aluehallitus.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosääntöluonnoksessa on kirjattu hyvinvointialuejohtajan virkatehtävistä seuraavasti:

Hyvinvointialuejohtaja tehtävänä on yleisten johtamistehtävien lisäksi

- 1. johtaa ja kehittää aluehallituksen alaisena hallintoa, taloudenhoitoa, valvontaa, ohjausta, viestintää, osallisuutta ja muuta toimintaa sekä vastaa osaltaan siitä, että aluevaltuuston ja aluehallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan;*
- 2. vastata riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kokonaisuudesta;*
- 3. vastata viestinnästä ja tiedottamisesta;*
- 4. käyttää puhevaltaa aluehallituksen puolesta*
- 5. edustaa hyvinvointialuetta yhteistoiminta-alueella sekä hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa sekä käyttää puhevaltaa hyvinvointialueen puolesta;*
- 6. vastaa hyvinvointialueen kansallisista hyvinvointialueneuvotteluista;*
- 7. vastaa hyvinvointialueen edunvalvonnasta;*
- 8. vastaa yhteistyöstä alueen kuntien kanssa sekä kansallisesta sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen yhteistyöstä sekä yhteydenpidosta valtion viranomaisiin;*
- 9. päättää resurssien siirrosta toimialojen kesken;*
- 10. toimii aluehallituksen valitsemien viranhaltijoiden esihenkilönä, ellei aluehallitus toisin määrää;*
- 11. suorittaa muut hallituksen määräämät tehtävät.*

1. Viran perustaminen

Hyvinvointialuejohtajan viran perustamisesta päättää aluevaltuusto.

2. Hyvinvointialuejohtajan kelpoisuusehdot

Kelpoisuusvaatimukset

Viroista säännellään laissa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta. Lain § 6 määrittelee kelpoisuusvaatimuksista seuraavasti: *Virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty taikka kunnan tai hyvinvointialueen päättämä erityinen kelpoisuus.*

Henkilö voidaan ottaa määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta, jos siitä erikseen säädetään taikka kunta tai hyvinvointialue erityisestä syystä yksittäistapauksessa toisin päättää. Virkasuhteeseen voidaan ottaa vain 18 vuotta täyttänyt henkilö.

Virkaan voidaan valita hakija, joka täyttää viran yleiset sekä erityiset kelpoisuusehdot.

Yleiset kelpoisuusehdot/nimitysperusteet edellyttävät, että valittavalla tulee olla sellainen taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto, jota viran menestyksellinen hoitaminen edellyttää. Lisäksi, mitä työterveyshuoltolaissa (1383/2001) säädetään, viranhaltija on velvollinen työnantajan pyynnöstä antamaan tälle tehtävien hoitamisen terveydellisiä edellytyksiä koskevat tarpeelliset tiedot työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi.

Erityiset kelpoisuusehdot määritellään eräissä tapauksissa lainsäädännöllä. Tämän lisäksi viranomaisen voi määritellä erityiset kelpoisuusehdot omalla päätöksellä. Kelpoisuusehdoissa määritellään ensisijassa vaadittava koulutus sekä eräissä tapauksissa mahdollinen alan perehtyneisyys. Lisäksi voidaan määritellä erikseen kielitaitovaatimus tai viitata lainsäädäntöön tai organisaation kielitaitovaatimuksia koskevaan kirjaukseen.

Koulutusvaatimus on tarkoituksenmukaista määritellä sitomatta tätä nimettyyn tutkintotodistukseen, mikäli lainsäädäntö ei tätä edellytä. Tutkinnon soveltuuden ja vastaavuuden ensisijaisena arvointiperusteena on tutkinnon sisällön vastaavuus virkatehtävien edellyttämiin tietoihin ja taitoihin.

Muodollisen kelpoisuusehdon lisäksi viran hakuilmoituksessa voidaan kuvata tarkemmin ominaisuudet, joita valittavalle hyvinvointialuejohtajalle asetetaan ja joita valintatilanteessa arvostetaan vertailutilanteessa.

3. Aukijulistamisesta ja viran täyttämisestä päättäminen

Viranhaltija otetaan virkasuhteeseen toistaiseksi tai määräajaksi. Hyvinvointialuejohtajan virasta säädetään laissa hyvinvointialueesta,

jonka mukaan hyvinvointialuejohtajan valitsee valtuusto joko toistaiseksi tai määräajaksi.

Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta §4:n mukaan Virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä, jollei jäljempänä toisin säädetä. Hakuaika on vähintään 14 kalenteripäivää siitä, kun ilmoitus on julkaistu kuntalain 108 §:ssä tai hyvinvointialueesta annetun lain 113 §:ssä säädetyllä tavalla.

Virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomais voi perustellusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta, uudesta hakumenettelystä tai virkasuhteen täyttämättä jättämisestä. Uutta hakumenettelyä koskevassa ilmoituksessa on mainittava, otetaanko aikaisemmat hakemukset huomioon.

Virkasuhteeseen voidaan 1 momentista poiketen ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on sijaiseksi tai avoimna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi, taloudellisista ja tuotannollista syistä irtisanotun viranhaltijan ottaminen toiseen virkasuhteeseen, 22 §:ssä tarkoitettu virkasuhteen tarjoaminen osa-aikaiselle viranhaltijalle, 24 §:ssä tarkoitettu tai muussa laissa säädetty viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen, muun työnantajan palveluksessa olevan henkilön ottaminen virkasuhteeseen lain tai sopimuksen nojalla tapahtuvan toiminnan siirtämisen yhteydessä taikka muu näihin rinnastettava hallintosäännössä määrätty peruste (29.6.2021/627).

Hyvinvointialueen perustaminen toteutetaan em lainkohdan mukaisesti lain tai sopimuksen nojalla tapahtuvana toiminnan siirtämisenä. Hyvinvointialueen perustaminen perustuu lainsäädäntöön, joka sisältää säädökset henkilöstön liikkeenluovutuksesta, jossa lähtökohtana on henkilöstön siirtyminen uuteen organisaatioon sisäisin järjestelyin ilman julkista hakumenettelyä. Hyvinvointialuejohtajan virka on tulkittu poikkeukseksi, jossa lähtökohtana on viran täyttäminen julkisella hakumenettelyllä.

Päätösehdotus

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin päättää esittää aluevaltuustolle, että se päättää:

1. perustaa hyvinvointialuejohtajan viran
2. hyvinvointialuejohtajan viran kelpoisuusehdot seuraavasti: Tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, hyvinvointialueen toimialan tuntemus ja näytöt johtamistaidosta sekä toisen kotimaisen kielen erinomainen taito ja toisen kotimaisen kielen riittävä taito.
3. julistaa hyvinvointialuejohtajan viran haettavaksi toistaiseksi voimassaolevaan virkasuhteeseen 6 kk koeaikaa noudattaen
4. valtuuttaa aluehallituksen käynnistämään virkavalintaa koskevan prosessin siten, että valintatyöryhmässä on mukana hallituksen nimemät jäsenet ja viranhaltijat sekä valtuuston puheenjohtajisto.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen kohdat 1 - 4.

Poliittisen seurantaryhmän pj Sari Innanen liittyi kokoukseen klo 9.00 tämän asian käsittelyn aikana.